

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/872/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210891
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210891.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci navrhovateľky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grosslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 8C/266/2012-51 zo dňa 27. februára 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol navrhovateľkin návrh a odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na to, že navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno, keďže nepreukázala tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu, spočívajúci v udelení poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu. Exekučný súd konal vo veci plynulo a bez zbytočných prieťahov. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 20.1.2010 a poverenie bolo udelené dňa 28.1.2010, t.j. po 8 dňoch (teda v zákonnej 15 dňovej lehote). Odporkyňa ako úspešná účastníčka si náhradu trov konania uplatnila, ale nevyčísliła, a preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie v zákonnej lehote navrhovateľka. Namietala, že riadne a včas požiadala o zrušenie pojednávania, uviedla dôležité dôvody a predložila súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd nemohol vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľky. V ďalšom poukázala na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. V tejto súvislosti upozornila i na právny názor vyslovený Krajským súdom v Trnave, v rozhodnutí sp. zn. 11NcC/46/2012 zo dňa 17. 10. 2012, kde v právne a skutkovo zhodnej veci vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Dunajská Streda a prikázal vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta. V konkrétnostiach uviedla, že súd sa mal dopustiť viacerých omylov. Súd podľa jej názoru rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľke ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľka ako strana v konaní nebola oboznámená s obsahom dôkazov a prednesov, nemala možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, pričom sama nemala možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Zdôraznila, že súd porušil právo navrhovateľky na kontradiktórny súdny proces, nakoľko v danej veci nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Vzhľadom na to, že odporkyňa nedoručila

vyjadrenie k žalobnému návrhu mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie, a nie doplniť skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám. Záverom navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

K podanému odvolaniu sa odporkyňa nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Prvostupňový súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednávací zásada. Prejednávací zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a na to, že súd nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľky, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď nepristúpil na rôzne konštrukcie navrhovateľky, ktoré iba sťažujú priebeh konania a postup súdu v ňom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti takého účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľka v danom prípade nepožiadala o odročenie z dôležitého dôvodu. Z návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahovom posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom by navrhovateľka mohla požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na uvedený dôvod - nestrannosť sudcu, súdu - nie je možné v danej situácii vyhodnotiť takýto dôvod ako dôležitý, nakoľko ak navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., podľa názoru odvolacieho súdu v aktuálnom konaní nie sú zistené žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O.s.p.) predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujaté a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010). Pokiaľ navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonnú sudkyňu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonnej sudkyne.

Odvolací súd zdôrazňuje, že nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť

môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

V danej veci bolo nariadené pojednávanie na presný termín v sídle súdu prvého stupňa, pričom navrhovateľka bola riadne na toto pojednávanie predvolaná, no bez ospravedlnenia sa nedostavila, i keď podala návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazeráť do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávanie. Na pojednávaní sa súd oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu. Pokiaľ teda okresný súd na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľkou a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Okresný súd dodržal i zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov a je aj zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania.

Práve zo strany prvostupňového súdu dodržanie práva účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom je v zhode i s judikatúrou, o ktorú sa opiera aj ESLP, ktorý vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámení a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a vyjadreniam predloženým s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu. Postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá ústavný súd a ESLP.

Rozsudkom pre zmeškanie, ako uvádza navrhovateľka, nebolo možné rozhodnúť, nakoľko písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo súdu doručené.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila, resp. jej ani žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.